

Roman Koucký

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

Metropolitní sen o malé Praze

Nejen Pražané sní o tom, že se jejich město jednou změní v příjemnější místo k životu. Zmizí dopravní zácpy na příjezdových cestách, na letiště se dostanou rychleji a pohodlněji než nyní, centrum bude opět lákat k návštěvě nejen turisty a přitom zůstane zachován *genius loci*, který dělá z Prahy tak unikátní místo. Jaká by tedy měla být moderní metropole a proč taková Praha (zatím) není?

Nejdříve trocha dějepisu. Praha se už od středověku vyvíjela jako souměstí. Historie jejího vývoje je obecně známá, méně už spory „staroměstských“ s „novoměstskými“, které se datují nedlouho po založení Nového Města. Jejich novodobé pokračování popisuje i architekt Max Urban ve své vizi Ideální Velká Praha, projektu z let 1915–19. Proto byla samostatná města, která dnes tvoří jádra „tradičních pražských čtvrtí“, připojována postupně a zdlouhavě až od poloviny 19. století. Velká Praha byla zřízena zákonem v roce 1922 a stalo se tak po složitých a desítky let vlekloucích se jednáních, zřejmě jen díky vzniku nového samostatného státu. V té době měla rozlohu 172 km² a 676 tisíc obyvatel.

Další skokový růst přišel v 60. a především v 70. letech 20. století. Ten ovšem žádné diskuse neprovázely, komunisté prostě zařídili „největší exodus obyvatel starých čtvrtí“ do kontrolovatelných prostorů sídlišť. Od této doby lidé tráví veškerý „zbytečný volný čas“ dopravou. Předchozí režim totiž umožnil bez ohledu na majetkoprávní vztahy neuvěřitelně extenzivní rozvoj města do polí, často daleko za jeho původní správní hranici. Vše vyvrcholilo v roce 1974, kdy bylo připojeno třicet obcí a vzniklo dosud platné „administrativní území hl. m. Prahy“ o rozloze téměř 500 km² a s 1,15 milionu obyvatel. Dnes má Praha na stejném území po téměř půl století pouze o sto tisíc lidí více.

V roce 1990, v rámci všeobecné porevoluční transformace, se v Praze vytvořilo dnešních 57 městských částí, které se

dramaticky liší svojí rozlohou od 179 ha (Petrovice) do 4 156 ha (Praha 6), ještě však více rozdílem v počtu obyvatel od 303 (Nedvězí) do 128 301 (Praha 4). Jedno však mají městské části, a to bez ohledu na velikost, po celou dobu historie společné: silnou touhu po autonomii, spojenou s velmi slabým pocitem sounáležitosti k celku. Tento rozpor je velmi dobře ilustrován souběžným zastáváním funkcí v zastupitelstvech městských částí i v Zastupitelstvu hl. m. Prahy, mnohdy ještě podpořený „účastí“ v Poslanecké sněmovně či Senátu. Zjevný a jednoznačný střet zájmů, který prokazatelně brzdí rozvoj Prahy jako celku, je pokrytecky vydáván za „praktický přenos zkušeností“.

Sen, jenž se stává vizí

Namísto reality Velké Prahy nyní zkusme snít o Praze Malé. Ten sen je totiž ideální představou o tom, jak by mohla pokračovat její další restrukturalizace. Město je v ní nahlíženo skrze architekturu, tedy z pohledu kompozice metropole a jejího bezprostředního okolí, metropolitního regionu. Prostorové uspořádání, struktura a infrastrukturní zázemí města jsou základem toho, jak se na celek díváme. Politické, správní, ekonomické a sociální aspekty dalšího připojování či odpojování obcí prozatím nehodnotíme. Zejména proto, že je zcela zjevné, že synergetická cesta většího celku za jedním cílem je vždy účinnější než roztržitěná správa s mnoha dílčími, skupinovými, mnohde dokonce osobními zájmy.

Teorie o vytvoření Malé Prahy a příměstského regionu kolem ní je prozatím pouze snem, a proto není podstatné, zda se administrativně připojí další obce k hlavnímu městu, nebo se některé pražské části připojí ke Středočeskému kraji, ve kterém vznikne území se zvláštní správou. V této fázi úvah je ale podstatné si uvědomit, co je myšleno pojmy Malá Praha a metropolitní region a jaké jsou jejich zásadní rozdíly.

Malá Praha je souvisle zastavěné území metropole, přičemž důraz je zde právě na slově souvisle. Toto území je

obklopené „zeleným“ krajinným rozhraním, rekreačním zázemím metropole přináležejícím již otevřené krajině. Metropolitní region začíná tam, kde se objevují samostatné nepropojené obce. Tato urbanistická struktura se dnes nachází stejnou měrou jak na území Prahy, tak i v přilehlé části Středočeského kraje. Rozsah metropolitního regionu by měl být jasně definován „denním vztahem“, denní dojížděnkou obyvatel do hlavního města za prací a do škol. Toto území je poměrně jednoznačně a jednoduše vymežitelné.

Přípraží a Zápraží

Při hledání ideálních širších vztahů metropole jsme si s nadsázkou pojmenovali současné rozdělení jako Prahu, Přípraží a Zápraží. V současné době je souvisle zastavěné území Prahy obklopeno Přípražím, které je administrativně „také“ Prahou, a Zápražím, které je za hranicí, ve Středočeském kraji, a nemá s Prahou „nic společného“. Vesnice před čarou a za čarou vypadají sice stejně, ale chovají se zcela odlišně.

Vesnice v Zápraží těží z toho, že si mohou poměrně libovolně zajistit tzv. rozvojové plochy a mohou uskutečňovat stavby, které by jen stěží prošly v hlavním městě. Přitom veškeré potřebné „vyšší“ zázemí má Zápraží v Praze a nijak se o to nemusí starat a nic ho to nestojí. Ponechávám nyní stranou, proč je investování v Praze složitější než v „Nepraze“ (dotace, výrazně jednodušší změny územních plánů, snazší povolovací procesy...).

Vesnice v Přípraží chtějí mít výhody sounáležitosti s hlavním městem (a jeho rozpočtem), ale nechtějí tomu nijak napomáhat. Nezajímá je celkové fungování metropole, dokonce ani jako hlavního města. Důkazem tohoto jevu je například neustálý spor o umístění dopravních staveb nebo návaznost na letiště jako cestu Prahy do světa a obráceně.

Je tak zřejmé, že to, co se v některých případech v Praze bude a především nebude dít, zásadně ovlivňuje velmi malá

část obyvatel „početně malých“ městských částí – v součtu cirká 100 000 lidí. To má neblahý dopad na většinu, která žije uvnitř města. Všichni obyvatelé pak platí za „roztažnost“ Prahy celkovým snížením efektivnosti správy města a pomalým zvyšováním kvality života, malými byty a podinvestovanou infrastrukturou. Máme drahý standard, který stále zaostává za průměrem Evropy.

Z kompozičního, prostorového, ale i lidského hlediska je proto potřeba narovnat vztahy a hierarchizovat území – říct jednoznačně toto je město, toto je příměstí. A stanovit stejná pravidla rozvoje pro území, které bude řízené z jednoho místa společně s centrem, na kterém je životně závislé. Závislost je totiž částečně oboustranná a to není možné přehlížet. Metropolitní oblast musí být spravovaná jako celek. Přípraží a Zápraží by bylo ideální spojit v jednom metropolitním regionu.

Zapomněli jsme, jak město používat

Malá Praha by měla být i nadále souměstím, ale, přesně v intencích dlouhodobého historického vývoje, souměstím heterogenním a monocentrickým. Praha není tak velké město, aby si mohla dovolit více rovnocenných center. Problém rozdělení na městské části neporovnatelné svojí velikostí, významem i strukturou, složitost a nepružnost řízení je alarmující. A to, že jediná městská část může účinně blokovat důležité metropolitní, a dokonce státní stavby, je možné označit jednoduše za katastrofální.

Město je největší kulturní památka, jakou máme. Je produktem civilizace, který vznikl jako společenství, jako ochrana před přírodou a „jinými lidmi“, ale také a především jako místo soužití a synergie vývoje. Není náhodou, že Praha dnes, i bez průmyslu, vytváří čtvrtinu hrubého domácího produktu při desetině obyvatel celého státu. V současnosti jsou to právě města, která se stávají nejen provázanou sítí spolu kooperujících sídel, ale současně i novou konkurencí. A Praha svojí konkurenceschopnost, která se na krátkou dobu nabízela po roce 1989, postupně promarnila a nadále žije jen ze své podstaty.

Bohužel jsme díky „vnitřní emigraci“ za totality zapomněli, jak může být život ve městě krásný, zapomněli jsme, jak město používat. Znovu se to učíme, ale velmi pomalu. Za normálních okolností město v jakékoliv době podporuje výstavbu a svůj rozvoj. Snaží se zvyšovat kvalitu prostředí, a tím i kvalitu života svých obyvatel. V Praze tomu tak z mnoha důvodů není.

Neschopnost přizpůsobit se

Praze chybí flexibilita, schopnost přizpůsobit se proměňujícím se potřebám společnosti. Zároveň jí chybí stabilita daná jasnou vizí a společným cílem. Tahle symbolika zdánlivého protimlůvu je zřejmá. Přirozený vývoj byl zbržděn a Praha se nachází ve stadiu jakési nespělosti. Přirozené procesy jsou nahrazeny klientelismem, pomalostí a zároveň neuvěřitelnou zbrklostí v rozhodování a poslední dobou také aktivismem. Každá akce vyvolá reakci. Veřejný zájem je zaměňován za zájmy skupinové a osobní, populismus vítězí na celé čáře. Moderní metropole by měla být pro všechny, měla by se věnovat především zájmům rozvoje zvyšujícího kvalitu života všech obyvatel města.

Dospělost metropole, respektive její komunity, se dá měřit tím, nakolik komunita hledá cesty „jak“. To znamená, mluví konstruktivně, projektuje a rozvíjí sebe sama a nestaví pouze na negaci. V Praze je život poslední dobou postavený výlučně na negaci, kontinuita neexistuje. Každé volební období, někdy i dvakrát, začínáme znova... A tak přesto, že česká ekonomika je v poměrně dobré formě, město neinvestuje, nerozvíjí se a lidem ve městě se nežíje lépe. Naopak, obyvatelé doplácí na neschopnost města rozvíjet se konsenzuálním způsobem. Doplácí na plody, které nám přinesla Velká Praha, ve které „jsou si všichni rovni“.

Proto sen o Malé Praze, živé metropoli, ve které budou bydlet ti, kteří si přejí žít ve velkoměstě se vším, co k tomu neoddelitelně patří. Ti ostatní budou zase v příměstí, v otevřené krajině metropolitního regionu. Synergicky budou dál rozvíjet krásné a důležité město.

[Hospodářské noviny, 25. 5. 2018, s. 16 © 2018
Economia, a. s. ISSN 0862-9587]

Martina Marečková HOSPODÁŘSKÉ NOVINY **Výstavba na sídlištích je pro developery tvrdým oříškem**

Stavby typu nefunkční kotelna či trafostanice, případně nevzhledné obchodní středisko postavené za bývalého režimu na panelovém sídlišti, se staly terčem zájmu developerů. Ti plánují tyto nevyužívané, chátrající objekty zbourat a postavit na nich nové bytové domy. V Praze, ale i některých jiných velkých městech je dnes nouze o stavební pozemky, jejich vlastníci za ně pak často požadují astronomické částky. A parcely na panelových sídlištích se díky existující infrastruktuře jeví jako dobrý tah.

„Legislativní proces projektu v sídlištní zástavbě může být z hlediska úředního povolení i stavební realizace jednodušší, ale z hlediska odporu místních jde asi často o větší problém než v kompaktní zástavbě vnitřního města,“ říká František Brož, analytik portálu Cenovámapa.org. Brož léta pracoval pro velkého rezidenčního developera a s podobnými projekty má zkušenosti. „Mít při povolovacím procesu za souseda zprivatizovaný panelový dům se 150 spoluvlastníky pozemku může být někdy běh na dlouhou trať, možná i bez konce,“ dodává Brož.

Výstavbu blokuji sousedé

Některé plánované projekty mu dávají za pravdu. Skupina CPI připravuje ve Střelnické ulici v Praze 8 výškové domy až s 18 patry, což se nelíbí místním obyvatelům. Praha proto nechá pro sídliště Ďáblice zpracovat územní studii, která vhodnost výstavby prověří. „Studie bude zadána během několika týdnů,“ říká Jiří Jaroš z tiskového oddělení pražského Institutu plánování a rozvoje (IPR).

Na odpor veřejnosti naráží i plánovaný bytový dům Bachova developera YIT v Praze 11. Projekt o 47 bytech sice získal stavební povolení, to ale bylo sousedy napadeno. Jedná se o přístavbu k paneláku na místě bývalé kotelny. Novostavba má povolených 12 pater, stejně jako sousední objekt, který je údajně nejdelším panelovým domem v Česku. Kritici už v minulosti odmítali další zahušťování území a obávají

se také zvýšeného dopravního zatížení. V novostavbě se přitom počítá se dvěma patry parkovacích míst.

Mezi největší stavební záměry v sídlištní zástavbě patří projekt Paprsek developerské společnosti Trigema na místě betonového obchodního střediska nedaleko stanice metra Stodůlky. I ten se setkal s nevolí místních obyvatel, podle zástupců IPR však novostavba lokalitu pozdvihne.

„V současnosti je podána žádost k územnímu řízení. Projekt je podle vyjádření hlavního města v souladu s územním plánem,“ uvedl mluvčí Trigemy Radek Polák a dodal, že firma svůj záměr veřejnosti představuje průběžně. Projekt Paprsek počítá s 246 byty, obchody a službami v parteru a 320 krytými parkovacími místy. To je víc, než vyžadují pražské stavební předpisy.

Územní plán výstavbu na pozemku umožňuje a ani IPR v tomto případě projekt Trigemy nerozporuje. Jeho podmínkou je zachování nebo rozšíření občanské vybavenosti a to návrh splňuje. „Podle nás by se měla vybavenost sídlišť zlepšovat a toto je jedna z cest,“ uvedl Jaroš.

Velký projekt se 171 byty plánuje rovněž Trigema na sídlišti Kamýk. Stejně jako ve Stodůlkách i na Kamýku investor počítá s obchody a službami, navíc ještě se školkou pro 50 dětí. „Trigema nabídla městské části a jejím obyvatelům investice do veřejného prostoru za přibližně 36 milionů korun,“ řekl Polák. Peníze jsou určené na revitalizaci parku, výstavbu náměstí, stavbu školky či opravu stávajícího parkoviště.

Někteří lidé z paneláků rozporují novou výstavbu na sídlišti s odůvodněním, že sníží hodnotu jejich bytů. Odborníci naopak upozorňují, že novostavby hodnotu nemovitostí okolních starších domů zvýší a přitáhnou na sídliště mladší obyvatele. Analýzy IPR poukazují zejména na stárnutí populace na sídlištních a stěhování vzdělanějších lidí do jiných lokalit, s čímž souvisí i snižování životní úrovně oproti „cihlovým“ čtvrtím.

Také developer Central Group připravuje projekt na sídlišti. V ulici Mílová v Libuši plánuje bytový dům s celkem 54 byty. „Projekt jsme opakovaně veřejně projednávali na městské části v rámci jednání o vydání územního rozhodnutí a nikdo proti němu neměl námítky,“ uvedla mluvčí společnosti Marcela Fialková.

Sídlištní patrioti

V rezidenčních projektech na sídlištních připravují developeři v Praze z dostupných informací domy s vyššími stovkami bytů. Ačkoli se na panelákové čtvrti vnější pozorovatelé často dívají pohrdavě, lidé ze sídliště mají své prostředí rádi. „Občas mi připadalo, že právě vnější negativní náhled z nich vytvořil jakýsi druh sídlištních patriotů,“ popisuje své zkušenosti Brož.

„Nová zástavba v rámci sídliště je velmi citlivou věcí z hlediska urbanismu i architektury. Bylo by chybné si myslet, že prostředí panelových sídlišť nelze v podstatě pokazit. Myslím, že lze, a to lehce a výrazně,“ doplňuje Brož.

[Hospodářské noviny, 30. 5. 2018, s. 16 © 2018 *Economia*, a. s. ISSN 0862-9587]

Železniční uzel Brno má být u řeky, rozhodla centrální komise MD

Členové Centrální komise Ministerstva dopravy na konci května t. r. vybrali variantu řešení přestavby celého železničního uzlu Brno. Na základě studií proveditelnosti, názoru odborníků, vyjádření zástupců dotčených měst, Správy železniční dopravní cesty a s přihlédnutím na poslední jednání řídicího výboru k železničnímu uzlu Brno a jednání se zástupci železničních dopravců je vybranou variantou přesunout brněnský železniční uzel k řece. SŽDC ještě zpracuje technicko-ekonomické prověření průjezdnosti nákladní dopravy pro vybranou variantu.

„O řešení železničního uzlu v Brně se už mluví po tři generace a jsem rád, že se konečně domluvil jak kraj s městem, tak členové centrální komise ministerstva, že nejvhodnější je varianta u řeky. Přesun prospěje především

městu Brnu a dělá to prostor pro organický rozvoj jeho centra,“ říká ministr dopravy Dan Ťok.

Brněnský železniční uzel je v současnosti již přetížený, osobní i nákladní vlaky mají mnohdy problém skrze město projet. V případě vedení vysokorychlostní tratě skrze moravskou metropoli je varianta u řeky výhodnější. Hlavní nádraží se tím sice posune do místa dnešního Dolního nádraží, ale pro další využití železnice je toto řešení většinou vhodné.

Centrální komisí doporučená projektovaná varianta je označována jako Varianta A – Řeka. Tato varianta vychází z platného územního plánu Brna a spočívá v řešení průtahu I. tranzitního železničního koridoru ve společném koridoru pro osobní i nákladní dopravu ve stopě stávajícího nákladního průtahu. Stávající osobní průtah je podle této varianty zrušen a hlavní nádraží je nově umístěno přibližně v místě stávajícího Dolního nádraží poblíž řeky Svatky.

Variantu A je možné realizovat ve čtyřech možných alternativách lišících se zapojením trati od Chrlíc do hlavního nádraží a uspořádáním tratí od Břeclavi a od Střelic do hlavního nádraží. Každá z konkrétních alternativ v sobě vždy kombinuje jednu možnost zapojení trati od Chrlíc a jednu možnost zapojení trati od Břeclavi a od Střelic.

Centrální komise se rozhodla doporučit variantu Ab, kde je uvažováno zapojení trati od Chrlíc stopou stávající Komárovské spojky a následně přímknutím k průtahu I. TŽK. Zapojení trati od Břeclavi a od Střelic je řešeno ve směrovém uspořádání v oblasti obvodu osobního nádraží. Technicky je toto řešení umožněno realizací bezkolizního mimoúrovňového styku obou uvedených tratí v jižní části železničního uzlu Brno. V oblasti hlavního nádraží a v následném úseku ve směru Brno-Židenice jsou navrženy odpovídající úpravy kolejíště.

Podle Centrální komise ministerstva všechny projektované varianty, ať již varianta A – Řeka, tak varianta B – Petrov, jsou ekonomicky výhodné. Ovšem vyšší riziko úpravy železničního uzlu

ve stávajícím uspořádání jsou nutné změny územně-plánovací dokumentace ze strany Brna, což by mohlo ohrozit, oddálit nebo znemožnit celou realizaci železničního uzlu. I z tohoto důvodu komise upřednostnila variantu u řeky.

„Nyní Správa železniční dopravní cesty před zadáním dalšího stupně projektové dokumentace zpracuje technicko-ekonomické prověření úprav pro zvýšení dostupnosti a stability dopravního modelu nákladní dopravy varianty Ab, při respektování potřeb osobní dopravy v rozsahu schváleném ve studiu proveditelnosti,“ uvádí Centrální komise ve svém závěru.

Ministerstvo dopravy nyní zpracuje podrobnou zprávu pro vládu, kde popíše výhody vybrané varianty. Náklady na celou přestavbu železničního uzlu jsou dle vybrané varianty Ab zatím odhadovány na 43,1 miliard korun (40,8 mld. železniční část, 2,3 mld. pak tvoří náklady na související městskou infrastrukturu).

Centrální komisi Ministerstva dopravy tvoří zástupci ministerstva, Státního fondu dopravní infrastruktury a k tématu železničního uzlu Brno byli přítomni i zástupci Správy železniční dopravní cesty a primátor města Brna.

Závěr jednání centrální komise MD:

- Centrální komise konstatuje, že všechny předložené projektové varianty prokazují pozitivní hodnoty EIRR a ENPV.
- Pro konečný výběr varianty je však zcela zásadní riziko nemožnosti realizace akce z důvodu potřeb změn územně-plánovací dokumentace.
- Varianty B tak i přes jejich výhodnost z hlediska finanční analýzy jsou do značné míry ohroženy politickým nesouhlasem se zásadní změnou územně-plánovací dokumentace ze strany města Brna.
- Z těchto důvodů Centrální komise upřednostňuje variantu Ab za předpokladu, že:
 - SŽDC před zadáním dalšího stupně projektové dokumentace zpracuje technicko-ekonomické prověření úprav pro zvýšení dostupnosti a stability dopravního modelu nákladní dopravy varianty Ab, při respektová-

ní potřeb osobní dopravy v rozsahu schváleném ve studii proveditelnosti.

- Předmětné technicko-ekonomické prověření bude před jejím zadáním i v průběhu zpracování konzultováno s věcně příslušnými odbory MD a po dokončení předloženo Centrální komisi k určení dalšího postupu.
- Technické řešení bude připraveno tak, aby případně umožnilo realizaci SJKD.

[Tisková zpráva Ministerstva dopravy ČR z 30. 5. 2018. Dostupné z: <http://www.mdcz.cz/Media/Media-a-tiskove-zpravy/Zeleznicni-uzel-Brno-ma-byt-u-reky,-rozhodla-centr>]

Mezinárodní porota české ceny za architekturu nominovala do prestižního výběru 33 děl

Česká komora architektů (ČKA) zveřejnila na nominačním večeru 3. ročníku České ceny za architekturu (ČCA) 31. května 2018 v pražském Divadle Archa třiatřicet děl, která mezinárodní porota nominovala do prestižního výběru. Jméno držitele Hlavní ceny i ostatních finalistů se veřejnost dozví 19. listopadu 2018 na slavnostním galavečeru ve Foru Karlín.

Soutěžní přehlídka staveb realizovaných na území České republiky v posledních pěti letech má sloužit ke kontinuální propagaci kvalitní české architektury. Zahrnuje široké spektrum děl – od velkých komplexů a nákladných staveb po drobná díla, třeba i dočasněho charakteru. Na rozdíl od jiných obdobných počinů přitom nemá stanoveny kategorie.

Stejně jako u celkového počtu 145 přihlášených děl do letošního ročníku ČCA, i pro nominované je příznačná vysoká převaha soukromých investic nad veřejnými. Těch je mezi třiatřiceti nominovanými pouze sedm. Vloni přitom tvořily polovinu. Dvě nominované realizace z veřejných zdrojů vznikly na základě architektonické soutěže s potvrzením regulérnosti od ČKA. Jedná se o KINONEKINO / XTOPIX architekti a Ing. arch. Simona Ledvinová (soutěž v roce 2013, realizace 2017) a Obnovu nábreží řeky Loučné v Litomyšli / Rusina Frei architekti a Atelier PARTERO (soutěž vyhláše-

ná Nadací Proměny Karla Komárka v roce 2013, realizace 2017). Děť financovaných soukromými investory je mezi nominovanými dvacet šest.

Nejčastějším tématem letošních nominací jsou stejně jako vloni rodinné domy a vily, kterých je třináct. Bytové domy jsou mezi nominovanými díly čtyři. Porotu z dalších typologií zaujala dvě sportoviště (Sportovní hala Dolní Břežany / SPORADICAL a Kampus Fakulty tělesné kultury UPOL – AC BALUO a CKV / atelier-r, s. r. o.), smuteční síň (Městská smuteční síň v Dobrušce / ATELIER ARCHITEKTURY, Šuda – Horský, a. s.), kaple (Kaple sv. Vendelína / Pelčák a partner architekti), kino – již zmíněné KINONEKINO, stanice lanovky (Výstupní stanice lanové dráhy na Pustevnách / Kamil Mrva Architects, s. r. o.), multifunkční prostor pro kulturní a společenské akce (Kotelna Libčice nad Vltavou / Atelier Hoffman) nebo pivovar (Pivovar Trautenberk / ADR s. r. o. – Petr Kolář a Aleš Lapka). I letos téměř nejsou zastoupeny realizace ve veřejném prostoru, výjimku tvoří již zmíněná Obnova nábreží řeky Loučné v Litomyšli, případně instalace Vistoria Pragensis – Botanický Labyrint / Ilj architects, Haenke.

V letošním ročníku ČCA výrazně vzrostl počet projektů dokončených teprve v předchozím roce a nejvíce je tomu mezi nominovanými díly. V roce 2017 jich bylo dokončeno dvacet pět, osm pak mezi roky 2014 až 2016.

Kde je u nás nejkvalitnější architektura?

Nejvíce realizací je tentokrát v Praze, dohromady osm. Další pět je pak ve Středočeském kraji. Se čtyřmi díly je na třetím místě Jihomoravský kraj, který držel v loňském ročníku ČCA prvenství. Následují kraje Královéhradecký a Olomoucký, každý třemi realizacemi. Po dvou dílech zastupuje kraje Plzeňský, Vysočina, Moravskoslezský a Zlínský. Jednoho zástupce mají Karlovarský a také Pardubický kraj.

Dva ateliery mají hned dvě železka v ohni!

Mezi autory nominovaných staveb jsou jak etablované ateliery, tak mladí a veřejnosti nepříliš známí tvůrci. Dva ate-

liéry mají přitom mezi nominovanými dvě díla současně. Loňský finalista, ateliér ADR s. r. o. (Javornická palírna), se letos dostal mezi nominované se dvěma realizacemi autorů Petra Koláře a Aleše Lapky v Krkonoších – již zmíněným Pivovarem Trautenberk a Boudou Černá voda. Dva zástupce má rovněž ateliér Stempel & Tesař architekti – Přestavbu řadového domu v Praze a Rekonstrukci a přestavbu mlýna na bydlení na Slapech.

Výstavy

Nominovaná díla představí ČKA na výstavách v regionech. Ve středu 13. června 2018 se od 15:00 hod. uskuteční vernisáž výstavy v Centru stavitelského dědictví Plasy (spadajícím pod Národní technické muzeum). S výstavou se bu-

dou dále moci seznámit začátkem července návštěvníci národního festivalu Smetanova Litomyšl nebo na počátku srpna hosté letního filmového a hudebního festivalu Slavonice Fest.

Letošní ročník soutěžní přehlídky vyhlásila Česká komora architektů v lednu 2018. Účastnit se mohla díla realizovaná na území České republiky v období let 2013 až 2017. Sedmičlenné mezinárodní porotě předsedá německý architekt **Roger Riewe**. Spolu s ním přihlášené realizace v letošním ročníku hodnotí rakouský architekt **Carlo Baumschlager**, architekt **Zsolt Gunther**, který patří mezi nejvýznamnější maďarské architektky, slovenská architektka **Andrea Klimko**, polský architekt **Robert Konieczny**, zástupkyně nejen krajinářské architektury **Yael Moria Klain** z Izra-

ele a **Ivan Reimann**, architekt českého původu působící v Německu.

Kteří architekti budou natolik úspěšní, že se dostanou mezi finalisty, bude jasné **19. listopadu 2018** na slavnostním galavečeru ve Foru Karlín v Praze. Na akci budou rovněž vyhlášeny výsledky ocenění za výjimečný počín a ceny partnerů. Předcházet bude pečlivý výběr poroty, která se s řadou realizací seznámí přímo v terénu začátkem září. Den po galavečeru se v Galerii Jaroslava Fragnera uskuteční vernisáž výstavy České ceny za architekturu.

Kompletní přehled nominovaných staveb naleznete na www.ceskacenaazaarchitekturu.

[Tisková zpráva ČKA, 31. května 2018]

TISKOVÉ ZPRÁVY

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Na podporu místní infrastruktury v průmyslové zóně Solnice-Kvasiny je připraveno 14 milionů korun

Poté, co ministryně pro místní rozvoj Klára Dostálová otevřela program na podporu bydlení v průmyslové zóně Solnice-Kvasiny, přichází s dotačním titulem na podporu místní infrastruktury v tomto regionu. Pro obce je připraveno celkem 14 milionů korun. Předkládání žádostí začíná 29. 6. 2018 a končí 27. 9. 2018.

„Jedná se o další významný krok, kterým pomůžeme tomuto regionu. Ten díky působení velkého investora prochází zásadní obměnou. Nejprve jsme spustili program na podporu bydlení a nyní je potřeba myslet i na zkvalitnění místní infrastruktury,“ uvedla ministryně Klára Dostálová.

Dotační titul s názvem Podpora rozvoje strategických průmyslových zón bude spuštěn v rámci podprogramu Podpora obnovy a rozvoje venkova. Oprávněným účastníkem podprogramu je obec do 3 000 obyvatel, včetně, která je za-

řazena do daného podprogramu usnesením vlády a má na svém katastrálním území strategickou průmyslovou zónu určenou k podpoře příslušným usnesením vlády. Investice do místní infrastruktury přispěje ke zlepšení životních podmínek v obcích, které se potýkají s nadměrným přílivem pracovních sil.

Termín pro doručení žádostí je od 29. 6. 2018 do 27. 9. 2018 (do 12:00 hod.). Více informací naleznete na stránkách ministerstva.

[Tisková zpráva z 28. 6. 2018]

IROP už rozdělil polovinu financí projektům v regionech

Integrovaný regionální operační program (IROP), který spravuje Ministerstvo pro místní rozvoj, dosáhl dalšího důležitého milníku. K dnešnímu dni došlo k rozdělení více než poloviny částky, kterou má pro programové období 2014–2020 k dispozici. Na 4 620 projektů bylo uvolněno už 62,4 miliard korun, které přispějí k dalšímu rozvoji regionů.

„Během posledních dvou měsíců, se nám podařilo schválit na projektech do regionů více než sedm miliard korun. Celkem jsme tedy již rozdělili 62,4 miliardy. Díky IROP získají lidé v regionech

například nová hasičská auta, ekologičtější autobusy, lepší přístrojové vybavení v nemocnicích nebo modernizované učebny ve školách. Nyní je tedy už na jednotlivých příjemcích, jak se poperou s realizací projektů,“ uvedla ministryně pro místní rozvoj Klára Dostálová.

„Administraci projektů IROP je pověřeno Centrum pro regionální rozvoj České republiky, na které je možné se obracet s dotazy během realizace projektu,“ doplnil náměstek Zdeněk Semorád.

Na začátku června byly vyhlášeny výzvy zaměřené na sociální služby, jejichž cílem je zlepšení infrastruktury a dostupnosti těchto služeb. Posledními výzvami, které jsou v tomto roce v IROP plánovány, jsou výzvy na podporu sociálního bydlení určené pro integrované nástroje. K jejich vyhlášení dojde pravděpodobně v červnu.

[Tisková zpráva z 5. 6. 2018]

Návštěvnost České republiky stále stoupá

Ministerstvo pro místní rozvoj předložilo vládě ČR zprávu o plnění Koncepce státní politiky cestovního ruchu ČR 2014–2020 za roky 2016 a 2017. V tomto období se dařilo i nadále pokračovat

v trendu nárůstu počtu hostů a přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních. Meziroční nárůst činí 8,8 %. Tomuto trendu přispělo nejen to, že Česká republika je pro turisty bezpečnou destinací, ale i rostoucí kvalita služeb a schopnost subjektů zapojených do aktivit cestovního ruchu lépe využít potenciál naší krásné země a jejích lidí. K větší návštěvnosti dále přispěla i zvýšená pozornost, která je věnována propagaci země, jejích jednotlivých míst a regionů. K dalším úspěchům patří i fakt, že 1. července nabyla účinnosti nová právní úprava zákona o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu.

„Rádi bychom i v dalších letech udrželi pozitivní trend v návštěvnosti ČR. V této souvislosti proto připravujeme úpravu marketingové komunikace, kdy bychom rádi podpořili méně známé a dosud méně navštěvované destinace s dostatečným potenciálem rozvoje cestovního ruchu,“ uvedla ministryně pro místní rozvoj Klára Dostálová.

Ve sledovaném období došlo k rekordnímu růstu počtu návštěvníků. Meziroční nárůst příjezdů do hromadných ubytovacích zařízení (HUZ) ČR činil v roce 2017 celkem 8,8 %, z toho dosáhl u zahraničních turistů výše 9,0 % a u tuzemských turistů výše 8,5 %. V absolutní výši se jednalo o více než 20 milionů osob, z toho bylo 10,2 milionů zahraničních a 9,8 milionů tuzemských hostů. Nejvýznamnější absolutní nárůst příjezdů do HUZ byl zaznamenán u turistů z Ruska, Číny, Jižní Koreje, Německa, Slovenska a Polska. U zahraničních turistů byla tradičně nejnavštěvovanějším krajem Praha (6 562 518. příjezdů, + 7,4 %), dále Karlovarský kraj (655 tis. příjezdů, + 11,7 %), na třetím místě se umístil Jihomoravský kraj (638 tis. příjezdů, kde byl ze všech krajů zaznamenán nejvyšší meziroční nárůst 16,2 %). Češi nejvíce využívali ubytování v kraji Jihomoravském (1 248 910 příjezdů, + 13,6 %), dále v hlavním městě Praha (1 090 tis. příjezdů, + 7,2 %) a v Jihočeském kraji (1 027 tis. příjezdů, + 5,1 %). Platební bilance cestovního ruchu je dlouhodobě pozitivní. V roce 2017 příjmy z cestovního ruchu přesáhly 162 mld. Kč (+ 105,1 %) a výdaje na cestovní ruch přesáhly 120 mld. Kč (+ 105,6 %).

Mezi další úspěchy Ministerstva pro místní rozvoj, které má v gesci cestovní ruch, patří nová právní úprava zákona o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu. Nabyla účinnosti 1. července letošního roku. Díky ní každý zákazník před zakoupením zájezdu obdrží přesné informace nejen o nakupovaných službách, ale i o způsobu jejich zajištění pro případ úpadku cestovní kanceláře. První červencový den taktéž začal fungovat tzv. garanční fond. Roční příspěvek do garančního fondu činí 0,1 % z tržeb za zájezdy (popř. spojené cestovní služby). Novelou tak Česká republika plní směrnici EU. Díky srovnatelné právní regulaci ve všech členských státech EU a EHP (Evropského hospodářského prostoru) bude posílena jak ochrana zákazníků, tak i přeshraniční prodej zájezdů a cestovních služeb.

[Tisková zpráva z 10. 7. 2018]

Lidé žijící v česko-bavorském pohraničí se mohou těšit na další společné projekty

Spolupráce mezi Českou republikou a Bavorskem se nese dlouhodobě v pozitivním trendu a přináší své ovoce. Zástupci obou zemí schválili dalších 10 projektů za více než 6 milionů eur, které ještě více sjednotí oba regiony.

„Česko-bavorská spolupráce dosahuje dlouhodobě výborných výsledků a projekty mají velmi pozitivní vliv na rozvoj regionů na obou stranách. Nově schválené projekty jdou napříč celou řadou oblastí, od podpory spolupráce v cestovním ruchu, životního prostředí, vzdělávání až po podporu euroregionů,“ uvedla ministryně Klára Dostálová.

Monitorovací výbor Programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Svobodný stát Bavorsko Cíl EÚS 2014–2020, který před pár dny zasedal v Mariánských Lázních, projednal celkem 15 projektů. Z nich bylo schváleno 10 projektů v celkové výši 6,3 mil. eur z Evropského fondu pro regionální rozvoj. V rámci celého programu tak bylo schváleno 121 projektů za 87,3 mil. eur, což činí 84,4 % alokace.

Zahájen tak může být společný projekt „KAPLAN/ka“, který se zaměřuje na obnovu a zachování kulturního dědictví s ohledem na společnou historii měst Aš a Selb, násilně přetrženou uzavřením státních hranic. Dojde k revitalizaci historického kamenného mostu, sochy Martina Luthera a prostor bývalého historického centra města Aš se zaniklým kostelem Nejsvětější Trojice a bývalým hřbitovem. Zaniklé objekty budou zpřístupněny pomocí nejmodernějších informačních technologií. Dále se uskuteční vzpomínková jízda „Vlaku svobody“ z Aše do Selbu a bude vytvořena putovní výstava zachycující historické milníky obou měst.

Nabídka cestovního ruchu rozšíří rovněž projekt „Vintířova stezka“, spočívající ve zhodnocení stezky vedoucí po stopách sv. Vintíře pomocí vytýčení naučné stezky po původní trase na bavorské straně a vyznačení poutní stezky se znakem Vintířovy motýčky až do Blatné na české straně. Dále bude do venkovních prostor přemístěna křížová cesta do Lindbergu, po trase vysázeno cca 100 jabloní historické odrůdy, vznikne expozice sv. Vintíře v Dobré Vodě a bude vybudována podpůrná turistická infrastruktura (informační tabule, mapy, odpočinková místa). Vše bude propojeno vzdělávacími aktivitami a propagačními opatřeními.

Podpořeno bude díky projektu „Květena Šumavy“ také propojení dat o rozšíření a ekologických nárocích cévnatých rostlin na Šumavě a v Bavorském lese. Nejprve budou dostupná data o výskytu rostlin převedena do elektronické podoby. Následně bude vytvořena společná dvojjazyčná webová stránka prezentující data ve formě síťových map rozšíření včetně popisů charakteristik jednotlivých druhů. Dále bude dohodnut jednotný přístup ke společné ochraně a budou realizována konkrétní opatření na podporu druhové rozmanitosti. Výstupy budou prezentovány na přednáškách, výstavě a informačních tabulích.

[Tisková zpráva z 20. 6. 2018]